

Verslag Research Day 4
18/03/2023

Gesprekspartner #1: Martina Freyja Cartello.

Mijn eerste gesprek van de dag was met Martina Freyja, een actrice en performance artist. We begonnen het gesprek met onszelf even kort voor te stellen. We bespraken haar YouTube account, mijn podcast en theater.

Daarna begonnen we te praten over mijn onderzoek. Ik vertelde haar kort waar mijn onderzoek over ging, de probleemstelling, het experiment en mijn tijdelijke conclusie. Ik vroeg haar gelijk hoe zij mijn onderzoek zou kunnen demonstreren aan een jury.

Ze vertelde me dat er een paar opties zijn:

- **Standup comedy:** Hier zou ik mijn sterkte (comedy) kunnen mixen met een belangrijke boodschap (onderzoek). Het is een manier om de boodschap waarachtig over te brengen aan het publiek, zijnde de jury.
- **Performance:** Dankzij deze vorm kan ik mezelf helemaal blootgeven voor de jury. Net zoals mijn onderzoek begint het bij mezelf en kan ik, met de vrijheid die het medium me geeft, hier een zeer interessante ervaring scheppen voor de jury. Wel vraagt deze vorm enorm veel context en kaders.
- **Theaterstuk:** Met geluid, licht en een scenario zou ik een stuk kunnen maken en spelen waarin ik verschillende personages zou kunnen spelen, de boodschap overbrengen en de jury kunnen meenemen IN mijn klaslokalen.

Wat ik interessant vind aan deze pistes, is dat het moet beginnen vanuit mezelf. Ik moet mezelf goed op de rooster leggen om iets op poten te zetten dat echt waarde heeft. In al deze versies start het vanuit mezelf. Mijn kennis en kunde. Hier moet dus een inschatting komen van wat mijn kennis en kunde is dat zo goed te vertalen is naar een jury, zodat zij begrijpen wat ik wil zeggen. Het moet dus ongelofelijk duidelijk zijn wat mijn verhaal is én verpakt worden in een vorm die 'typisch Brandon' is.

Martina vertelde me dat ik niet te veel moet nadenken. Het komt vanuit de buik en niet het hoofd, want anders zet je jezelf vast.

Martina vroeg me daarna waarom ik zo geïnteresseerd was in het onderwerp chaos. Ik vertelde haar hoe de vork aan de steel zat (dat kun je lezen in mijn relevantie in mijn logboek, maar TLDR: Ik ben zelf chaotisch en wil deze force onderzoeken. Kan ik er iets concreet mee?) en ze vertelde me dat iedereen die in de kunsten zit vaak chaotisch is. Het is ook wat kinderen ervaren. Zij zijn ook chaotisch én creatief. Ze zien heel veel fantasie en spelmogelijkheden in de wereld om hen heen. De kunstenaar en het kind schelen dus niet echt veel van elkaar.

Die chaos (van zowel de kunstenaar als het kind) kan in centraal zetten in mijn communicatie. Dit door de audiologs te gebruiken die ik gemaakt heb tijdens mijn experiment, foto's en fragmenten te laten zien/horen.... Maar weliswaar in een interessante vorm die leunt bij mijn persoonlijkheid.

Op het einde van het gesprek wisselden we e-mailadressen uit en bedankten we elkaar voor een zeer interessant en vruchtbaar gesprek

Gesprekspartner #1: Jos Van Hest

Het tweede gesprek van de dag was met Jos Van Hest. We begonnen terug met onszelf even kort voor te stellen. Nadien heb ik mijn onderzoek voorgesteld en zijn we vertrokken.

Jos vroeg gelijk met wie ik aan de slag ben gegaan. Welke klas, welke leeftijd, wat voor samenstelling... Dit omdat hij dit de belangrijkste vraag vindt als het gaat over onderzoek in educatie: Wie zijn zij?

In dit geval zijn het groepen lagereschoolkinderen tussen de 8 en de 12 jaar (3de, vierde, vijfde en zesde leerjaar lagere school) die gekozen hebben om het vak woordkunst drama te volgen. Zij doen dit omwille van vriendjes, ouders en social media. Want als je hun motivatie kent, zo zei Jos, dan kun je van daaruit starten. Terug naar die eerste en belangrijkste vraag: wie zijn ze? Van daar start altijd het beste onderwijs.

“Ook moet je natuurlijk jezelf goed kennen. Wat zijn jouw motieven? Wat is jouw onderwijskundige opvatting? En van waar start je: vanuit de kinderen of vanuit je eigen motief?” zei Jos in het gesprek. Een zeer mooie kern van zowel educatie als onderzoek. Ik ben begonnen vanuit mezelf. Vanuit mijn eigen motief, zijnde dat ikzelf chaotisch ben en dat ik, samen met andere docenten, met de handen in het haar zitten.

Het is een probleem, chaos in de klas, dat zeer breed wordt gedragen in het onderwijs, maar ik kan nu enkel spreken over docenten woordkunst drama in het Deeltijds Kunstonderwijs. Jos ziet het veel breder, en ik geloof hem direct want ik zie en lees het ook, maar of mijn methode zou werken in deze klassituaties is iets waar ik niet zeker over kan zijn door de grootte van het onderzoek.

“Hoe rijk is het wel niet om vanuit zo veel meningen, zo veel energie, zo veel verschillen geen risico te zien maar een kans te maken!” vertelde Jos wanneer ik de situatie in het onderwijs beschrijf. Het kan zo interessant zijn. Dat is exact wat ik geprobeerd heb in mijn onderzoek en in mijn experiment te belichten. Hierin is, zowel volgens mij als volgens Jos, een primaire taak van de docent om veiligheid te garanderen. Enkel zo kan je naar de kern gaan. Van daaruit, vanuit die veiligheid kan je dingen proberen, kan je spaghetti tegen de muur gooien en kijken wat er blijft kleven. “Als de kinderen het gevoel hebben: ‘dit is van ons’ waarbij een docent zorgt voor veiligheid, want als we het niet kunnen dat helpt die, dan kom je wel een paar stappen vooruit!” concludeert Jos.

Het zorgt ervoor dat de leerlingen dingen durven proberen die ze anders nooit hadden durven doen. Ik vertelde Jos over een leerling van me die, als experiment, wou kijken of ze een optreden rond een gedicht kon doen zonder een woord te zeggen. Haar conclusie was dat ze liever toch spreekt, maar een meisje van 11 heeft dit wel gewoon gedaan. “Wat een heldin” reageerde Jos op het verhaal. “En dat heb jij mogelijk gemaakt.”

Het experiment kende een aantal doelstellingen, vertel ik Jos. Zo mag het collectief van de klas, ongeacht in hoeveel groepjes de klas zich verdeelt, maar zeven minuten duren. Daarnaast moet iedereen op podium geweest zijn en moet de tekst aanwezig zijn. Ook de OVSG-doelstellingen, zoals verstaanbaarheid en podium préséance, moeten behaald worden. De leerlingen kennen deze doelstellingen, zodat ze weten waarom we iets doen.

Daar is Jos zeer blij mee om te horen. Want het is zo’n fout bij vele docenten dat ze dat niet vertellen wat de doelstellingen zijn. Hierdoor wordt er echt samen gewerkt, wat ongelooflijk fijn

is. “Want als je het al gaat invullen, dan is het dood”. Concludeert Jos. Het moet dus echt samen gebeuren, zo kunnen zij echt iets leren.

Jos gaf me hier opeens een interessante tip bij: haal er eens een interessante theaterfiguur of een rapper bij. Geef ze een voorbeeld waar ze mee aan de slag kunnen. Het eerste voorbeeld zou vanuit de docent kunnen komen, maar dan kunnen de leerlingen aan de slag met zowel voorbeelden te delen, als op de vloer ermee aan het werk gaan. “Als ze het zien, kunnen ze onmiddellijk ermee aan de slag gaan.” Er zit daar nog een ontspannen educatieve slag te slaan.

Daarna stelde Jos me een zeer interessante vraag: wat is er goed gegaan in je experiment en wat zou je nog beter moeten doen de volgende keer?

Ik vertelde hem dat ik mijn kaders scherper had kunnen zetten. Er zou voor de kinderen beter geweest zijn om de volgende stap in hun creativiteit toe te laten.

Wat goed ging was de sturing in de feedback, als ook de openheid en de veiligheid om dit toe te laten.

Ook de keuze van de teksten kon beter. Er moest een duidelijkere omkadering zijn qua niveau, voor solo/duo/groepen, eventueel leeftijdsgrenzen... De leerlingen hebben me verteld dat ze hier nog wat in miste.

Ik vertelde Jos dat ik nu vooral nog worstel met de structuur van het logboek. Jos vertelde me dat de structuur die we nu hebben gehanteerd, in dit gesprek, een enorme hulp zou kunnen zijn. Hij gaf me daarbij als tip om een paar kernpunten te kiezen om mijn verhaal aan te hangen, om het zo duidelijk uit te schrijven voor de lezer. Dit zodat de lezer het opnieuw zou kunnen uitvoeren, mits hier en daar een paar aanpassingen. Zo kan het een methode worden.

We eindigden met een goede lach en een idee dat we elkaar misschien opnieuw zouden kunnen zien bij de jury's, hij zit er vaak in.

We bedankten elkaar voor een zeer fijn gesprek en hopelijk zien we elkaar binnenkort terug met een kopje koffie en een gebakje.

Gesprekspartner #3: Jan Staes

Ik vroeg aan Jan of hij me een voorbeeld kon geven van een duidelijke communicatie en demonstratie. Zijn antwoord was zeer duidelijk: Nee.

Nee, want dit onderzoek is nog nooit eerder gebeurd, dus kan hij dat niet doen.

We zijn dan even dieper ingegaan op de communicatie en de demonstratie an sich.

Voor wie is mijn onderzoek: Voor jonge docenten in Vlaanderen die in het DKO-onderwijs staan/willen staan. Die zitten in verschillende groepen ('pas voor de klas'; 'de spreekkamer'). Echter zijn dat de gemotiveerde docenten. Waar zitten de niet gemotiveerde docenten? Die zouden wel eens bij de pedagogische begeleidingsdiensten kunnen zitten. Daar moet ik asap mee gaan praten. Want hoe bereiken die de niet gemotiveerde docenten?

Jan vertelde me dat ik me nu blindstaar op een vorm, maar ik hou geen rekening met de doelgroep. Ik moet eerst gaan onderzoeken HOE ik moet communiceren met de juiste mensen. Een onderdeel van mijn onderzoeksvraag, of een deelvraag, is dus: hoe bereik ik de juiste mensen? Want in mijn onderzoeksvraag zit het woord "Hoe". En hoe wil ook zeggen: hoe geef ik het door?

Een goede vraag om mijn onderzoek te communiceren is: welke vorm voelt voor mij natuurlijk aan?

Hierop is het antwoord dat ik absoluut niet moet gaan schrijven, maar juist iets moet vertellen. Een theaterlezing lijkt ons het interessantste omdat er een live aspect is. De spreker is er om vragen te beantwoorden en in te pikken wat het publiek zegt. Na de lezing kan het publiek nog napraten, discussiëren en zo de boodschap verder dragen. Het wordt een hyper sterke leeromgeving, want een van de allerbelangrijkste dingen voor een leeromgeving is: relatie. En deze vorm ondersteunt dit belang. Of zoals Jan het zei: "performatieve disseminatie".

Als gouden tip zei Jan dat ik contact moet opnemen met Emily. Ze gaat me hier geweldig goed mee kunnen helpen.

Ook zou deze theatrale lezing iets zeer ondernemends kunnen zijn. De lezing 'verkopen' aan DKO-scholen, aan De Spreekkamer... Noem maar op! Het kan zowel mij, als ook mijn onderzoek als ook de docenten (mijn doelgroep) enorm veel opleveren.

Jan had voor mij nog even een vraag. In mijn onderzoek heb ik het over productieve chaos. Waarom is het productieve chaos en niet gewoon 'chaos'? Ik vertelde hem dat ik deze term gebruik omdat die komt vanuit gesprekken met docenten en ik die kan onderbouwen vanuit de literatuur, maar ik zou ook de term 'deterministische chaos' kunnen gebruiken, vanuit de fysica. Jan vertelde me dat ik goed moet oppassen met deze term, want als die niet ijzersterk is, heb ik een groot probleem. Als de term valt, valt mijn hele onderzoek.

Jan gaf me daarom de raad om eens goed te gaan zoeken naar verschillende termen. Het kan 'chaordic' zijn, een term die zeer hip en trendy is. Het kan misschien ook pedagogische chaos zijn. Een chaos die het rollenpatroon doet verdwijnen en waar iedereen echt samenwerkt binnenin een educatieve setting.

Waarom? Omdat chaos, volgens Jan, nooit niet productief is. Er zijn ook te veel connotaties rond chaos. Daarom moet dit dichtgetimmerd zijn.

Het probleem nu is dat de term “productieve chaos” gedetermineerd is. Het is doelbewust, het is beslist, het is besloten.

Eerder als ik zeg” ik gebruik chaos” dan is die nog niet gedetermineerd. Dan ligt het nog niet vast.

Chaos kan ook een didactisch instrument zijn (De manier waarop ik iets geef: een chaotische manier, een chaotische methode, een chaotisch middel)

Chaos kan ook pedagogisch zijn (het uitgangspunt dat de relatie tussen de leerling en de leerkracht bepaald.).

Dit zijn de bedenkingen die Jan heeft bij deze term, en daarbij ik ook.

Hij gaf me een artikel om te lezen en we maakten een afspraak: over twee weken spreken we elkaar nog eens over deze term.

We bedankten elkaar voor het gesprek en zien elkaar zeker en vast over twee weken terug.